

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: (نظم فارسی ۴) مثنوی

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۱۴۲

۱- کدام واژه با دیگر واژگان متفاوت است؟

۱. چارق ۲. پاچیله ۳. پاتابه ۴. کلابه

۲- در بیت زیر «خنک زدن» به چه معناست؟

چون ملایک مانع آن می شدند/ برملا یک خفیه خنک می زدند

۱. القا کردن ۲. اظهار کردن
۳. غیبت و بدگویی کردن ۴. مسخره کردن

۳- وجه شبه بیت مقابل چیست؟ بیشه ای آمد وجود آدمی/ بر حذر شو زین وجود ار زان دمی

۱. قابلیت نمو داشتن ۲. خطرات را در خود داشتن
۳. سر سبز بودن و خرمی ۴. تاریک و سیاه بودن درون

۴- واژه مشخص شده به چه معناست؟

انبیا را واسطه ز آن کرد حق / تا پدید آید حسد ها در قلق

۱. نا آرامی و اضطراب ۲. خلاق و آفریده ها ۳. خلق و خوی ۴. دوستی ها و خلوص

۵- در بیت «دم دهد گوید تو را ای جان و دوست/ تا چو قصابی کشد از دوست، پوست» واژه مشخص شده به چه معناست؟

۱. داد سخن دادن ۲. اعتراض کردن ۳. نفس تازه کردن ۴. فریب دادن

۶- بخش مشخص شده به چه معناست؟ ای بسا کس را که صورت راه زد / قصد صورت کرد و بر الله زد

۱. به خدا نزدیک شد. ۲. به خدا اهانت کرد ۳. به خدا تکیه کرد ۴. خدای را ضرر رسانید

۷- در بیت «آفتاب شاه در برج عتاب / می کند روها سیه همچون کباب» زمان مورد نظر شاعر چه زمانی است؟

۱. تابستان ۲. زمستان ۳. بهار ۴. پاییز

۸- صفت اصلی عاشقان در بیت زیر چیست؟

عاشقان را هر نفس سوزیدنی است / بر ده ویران خراج و عشر نیست

۱. عاشقان کشتگان معشوق اند. ۲. عاشقان به قیود و رسوم ظاهری پای بندی ندارند.
۳. عاشقان هر لحظه به غم خویش گرفتاراند. ۴. عاشقان از پرداخت عشر در امان اند.

۹- در بیت «گر در آن، آدم بکردی مشورت/ در پشیمانی نگفتی معذرت» طرف مشورت حضرت آدم کیست؟

۱. حضرت حق جل و علا ۲. حضرت حوا ۳. عقل کل ۴. عشق

۱۰- کدام فرقه از صوفیان معتقدند که با کسب فیض از روحانیت انبیا و اولیا می توان راه سلوک را به تنهایی پیمود؟

۱. مولویه ۲. ملامتیه ۳. اویسیه ۴. قلندریه

۱۱- مصراع دوم این بیت در معنا با کدام گزینه همگون است؟

کم ز خاکی؟ چونکه خاکی یار یافت / از بهاری صد هزار انوار یافت

۱. در فصل بهار خورشید روشن تر می تابد. ۲. در بهاران گل ها و شکوفه ها فراوان اند.
۳. در بهار همه چیز به نور ذوالجلال جان می گیرد. ۴. بهار به همه چیز تازگی و سرسبزی می بخشد.

۱۲- در بیت «مطلع شمس آی اگر اسکندری / بعد از آن هر جا روی نیکو فری» منظور مولانا از اسکندر کیست؟

۱. شمس تبریزی ۲. کورش ۳. ذوالقرنین ۴. انسان کامل

۱۳- با توجه به بیت «گاه خورشید و گهی دریا شوی / گاه کوه قاف و گاه عنقا شوی» کدام گزینه درست است؟

۱. عنقا در لغت به معنای گردن دراز است.
۲. قاف نماد و مظهر ذات اقدس الهی است.
۳. سیمرغ بر خلاف متون اساطیری، مظهر صوفی و سالک راستین است.
۴. سیمرغ مظهر صفات الهی است.

۱۴- کدام گزینه را نمی توان از اصول مذهب معتزله به حساب آورد؟

۱. توحید ۲. عدل
۳. معاد ۴. امر به معروف و نهی از منکر

۱۵- در بیت «صوفیی می گشت در دور افق / تا شبی در خانقاهی شد قنق» مفهوم درست مصراع چیست؟

۱. سحرگاهی در خانقاهی فرود آمد. ۲. شبی به خانقاهی وارد شد.
۳. شبانگاهی در خانقاهی میهمان شد. ۴. شبی خسته به خانقاهی پای گذارد.

۱۶- در کدام گزینه مجاز جزئیت و استعاره هردو دیده می شود؟

۱. عکس راز مرد حق دانید روز / عکس ستاریش شام چشم دوز
۲. آفتابش چون برآمد زان فلک / با شب تن گفت هین ما ودّعک
۳. زانکه روزست آینه تعریف او / تا ببیند اشرفی تشریف او
۴. حق فرستاد انبیا را با ورق / تا گزید این دانه ها را بر طبق

۱۷- با توجه به مصراع دوم بیت زیر کدام گزینه صحیح است؟

گفت آن شیر ای مسیحا این شکار / بود خالص از برای اعتبار

۱. این شکار برای کسب شهرت بود.
۲. خلوص من نشانه اعتبار و آبروی ام شد.
۳. این شکار تنها برای عبرت و پند بود.
۴. این شکار تنها برای رسیدن به خلوص نیت من بود.

۱۸- در بیت «ز آنکه بر دل نقش تقلید است بند / رو به آب چشم بندش را برند» بخش مشخص شده به چه معناست؟

۱. دلش را شیفته کن.
۲. دلش را نرم کن.
۳. مانعش را مستحکم گردان.
۴. سدش را ویران کن.

۱۹- بخش کنایی مصراع دوم بیت مقابل به چه معناست؟ «زهره نه کس را که لقمه نان خورد / ز آنکه آن لقمه ربا گاوش برد»

۱. مکر در معامله.
۲. سبک دستی و سرعت در دزدی.
۳. ترفند در تجارت.
۴. سرعت عمل در بلعیدن.

۲۰- مصراع «شاد دارد دید دُر خواص را» به چه معناست؟

۱. دیدن مروارید، چشم را روشن می کند.
۲. دیدن مروارید باعث شادی غواص می شود.
۳. فرورفتن غواص در دریا سبب شادمانی مروارید می شود.
۴. صدفی که در اعماق دریاست از ثمره خود (مروارید) شادمان می شود.

۲۱- با توجه به بیت «این جهان یک فکرت است از عقل کل / عقل، چون شاه است و صورتها رسل» کدام گزینه صحیح است؟

۱. روح محمدی در تحت مرتبه اعیان است.
۲. عقل کل فقط در پیامبران ساری و جاری است.
۳. حقیقت محمدی همان روح محمدی است.
۴. اعیان و ارواح برتر از حقیقت محمدی هستند.

۲۲- مفهوم درست مصراع نخست بیت «عین صنع از نفس هستی چون بُرد / هیچ هست از غیر هستی چون چرد» چیست؟

۱. هر ذات ساخته شده از آفریدگار آن جدا نیست.
۲. تنها ذات خداست که از هستی جدا نیست.
۳. آفریده دلیلی بر وجود آفریدگار است.
۴. هر چیز مصنوع ناگزیر از صانعی جدا شده است.

۲۳- در مصراع «مالک ملکم نیم من طبل خوار» طبل خوار به چه معناست؟

۱. زیاده خواه
۲. شکمبار
۳. ستمگر و جبار
۴. لاف زن

۲۴- واژگان «لذب، مدّر، زفت» به ترتیب به چه معناست؟

۱. کاه، سر درد، بخیل.
۲. گل خشک شده، بیل، چاق.
۳. فربه، دایره کردار، تند خو.
۴. چسبنده، کلوخ، بزرگ.

۲۵- در کدام گزینه استعاره به همراه اضافه تشبیهی وجود دارد؟

۱. کرم در بیخ درخت تن فتاد/ بایدهش برکند و در آتش نهاد
۲. پند من بشنو که تن بند قوی است/ کهنه بیرون کن گرت میل نوی است
۳. اندر آن تقدیر بودیم ای حسود/ که خرت لنگ است و منزل دور، زود
۴. هین مگو فردا که فردا ها گذشت/ تا به کلی نگذرد ایام کشت

۲۶- مولانا کدام آیه را تقریباً در شش دفتر خویش به کار برده و بسیاری از موضوعات را بدان پیوند داده است؟

۱. پیش از آن کایام پیری در رسد/ گردنت بندد به حبل من مسد
۲. ما رمیت اذ رمیت گفت حق/ کار حق بر کارها دارد سبق
۳. طبل باز من ندای ارجعی/ حق گواه من به رغم مدعی
۴. آفتابش چون برآمد از فلک/ با شب تن گفت هین ما ودعک

۲۷- مصراع دوم بیت «آینه خالص نگشت او، مخلص است/ مرغ را نگرفته است او، مقنص است» به چه معناست؟

۱. کسی که پرنده را نگرفته باشد خود صید می شود.
۲. صیاد واقعی کسی است که شکار نشود.
۳. صیاد تا صید را نگیرد همچنان صیاد است.
۴. آن که صیاد است خود می داند چگونه شکار کند.

۲۸- مفهوم کلی و درست بیت «برگ بی برگی تو را چون برگ شد/ جان باقی یافتی و مرگ شد» چیست؟

۱. وقتی ساز و برگ مادی را از دست دادی جز خداوند همه چیز نزد تو بی ارزش می شود.
۲. وقتی فقر برایت بی ارزش شد و معنویات ارزش یافت همه چیز نزد تو تباه می شود.
۳. چون سامان فقر یافتی مرگ هم از تو دور می شود و به زندگی جاوید می رسی.
۴. زمانی که فقر را ساز و اعتبار خویش ساختی به مرگ و نابودی رسیده ای.

۲۹- در بیت «خلق را تاب جنون او نبود/ آتش او ریش هاشان می ربود» بخش مشخص شده کنایه از چیست؟

۱. رسوم آنها را نابود می کرد.
۲. زخم های آنان را بهبود می بخشید.
۳. آنان را به خویش جذب می کرد.
۴. آداب و رسوم آنان را در خود حل می کرد.

۳۰- در کدام بیت معنای واژه عیسی با بقیه متفاوت است؟

۱. گر ز عیسی گشته ای رنجور دل / هم از او صحت رسد او را مهمل
۲. طالع عیسی است علم و معرفت / طالع خر نیست ای تو خر صفت
۳. رحم بر عیسی کن و بر خر مکن / طبع را بر عقل خود سرور مکن
۴. چونی ای عیسی ز دیدار جهود / چونی ای یوسف ز مکار حسود